

Roma (Cité du Vatican)

Les folios

En passant la souris sur une vignette, le titre de l'image apparaît.

13 Fichier(s)

Les relations du document

Ce document n'a pas de relation indiquée avec un autre document du projet.□

Présentation

Mentions légalesFiche : Laurent Capron (Centre Jean Pépin, UMR8230, CNRS-ENS-PSL) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
Contributeur(s)

- Capron, Laurent (édition scientifique)
- Cucciniello, Maria Laura (édition numérique)

Notice créée par [Laurent Capron](#) Notice créée le 15/05/2023 Dernière modification le 17/05/2023

autem in Vulcani et Possevini codd. inserta invenit Mei-⁽¹⁴³⁾
bomius in Euclidis verba sub finem cap. 4 (v. ad Ar. Qu.
p. 216 et ad Eucl. p. 54). vide igitur, intercedatne his
(55. 156) necessitudinis aliquid cum Par. 449. p. 10
autem Vincent affert scholim: *Διεσὶς ἔστι τὸ τοίτον τοῦ
τόνον καὶ τὸ τέταρτον. μερίζεται γὰρ ὁ τόνος εἰς τὸ ημισύ,
εἰς τὸ τοίτον καὶ τέταρτον. καὶ τὸ μὲν ημ. λέγεται ημι-
τόνιον . . . τούτων δὲ ημιτόνων οὐδὲν μελωδεῖται διάστημα,
καὶ πολλοὶ τοῦτο ηγνώσαν. hic codex accuratius pervesti-
gandus videtur. Ruelle-Westph. Cl. Om. suppl. 51.*

P.¹ Suppl. 450. ch. S. XV Nicom. ar., Theo. Om. ib. (144)
Libri Patavini²⁾ ubi nunc sint, nescimus.

Venimus ad Romanos.

Vaticanus 111 exhibit Josephi Pinari Rhacendytæ (145)
(synopsin rhetorices [cf. Marc. 529], de physicis causis),
synopsin rerum mathematicarum. titulus est Ἀθροισις εὐ-
στόντρος τῶν μαθηματικῶν. ex hoc quadrivio, quod ab
Euthymio scriptum putabat Arsenius (Migne Patr. CXXII
499), sed a Gregorio fortasse compositum (v. supra cod.
106) Pinarus in sua convertit, Franz transscripsit partem

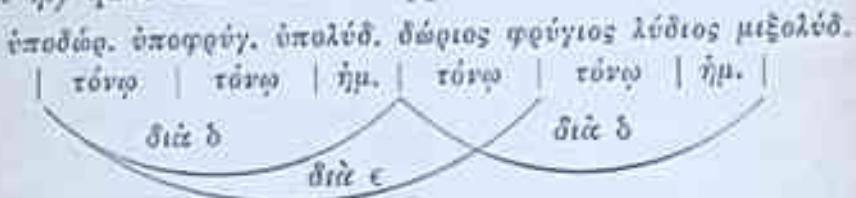
¹ E Parisinis codicibus uno usus Pena Euclidis quam
dicebat Isagogen edidit. ac multis quidem in rebus hic con-
cinebat cum U et L, veluti in libelli titulo, in συγκειμένων
Ἐγον 179, τεθτιται 180, καθ' αὐτῷ 181, μέση 190, & cf. 193, 9,
ο. π. πλάσιος ἡ ἐπιμορφος 194, 5; sed 194, 18 habuisse videtur
αὐτῷ, 202, 14 ἐγενήσατο. duabus lacunis in Euclide (158, 17.
160, 7) similem se esse nuncupat Coventriensi. recognoveris
autem, quo codice Pena usus sit, quod ille om. 180, 19 quae
inter τάσης et τάσις interposita sunt, quod 185, 21 habuit οὐ
μεταβάλλονται, et in altero numero 158, 2 σῆδε δέο pro oc.
glossam illam de qua dixi p. XXVIII, 1 cum habeat in ipso
contextu, reliquorum nullus ex hoc effluere potuit nisi Mon.
hic Penae cod., si recte intellego quae Meib. affert, p. 188, 1
solus habet verba διατορία δὲ τούτων δέο γεννών ἀνίσια.
— Aristidis etiam codicem vel codices Parisinos in usum Mei-
bomi excussisse dicitur Salmasius; sed qui fuerint nescimus.

² Tomasini, Bibliothecæ Venetae (1650) Paduae apud
Trivisanos fuisse ait II p. 115: Alypium 4° ch. initio mutilum,
Ptolem. fol. bomb. elegantissime scr., A.Q. ch. fol. huic similem,
Bry. ch. fol., Porph. ch. fol., Heronem ch. fol.

- (145) qua agitur de musica (= Xylandri Psellus). et pergit: „in 111 leguntur coniunctim quae sequuntur: Θράσυλλος τον πυρ περι τῆς“ (= Theonis c. 2). haec inde Franz excussit usque ad Theonis c. 15 (p. 70, 13 τόνον), ubi Vat. transsilientem videt ad c. 35. reliquis igitur omissis hoc caput monachus compilavit (ad 90, 21 τεσσάρων). dein pergit: δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἐπιεὶδή ή αἰσθησις τὸ βραχὺ παραλλάττον (?) οὐκ οἶδε διαχολεῖν et docet res in Nicom. excerptis 2 demonstratas, symphoniarum rationes ostendens numeris 192 : 256 et 512 : 768, exponitque rationes 1 : 3, 1 : 4. sequuntur quaterniones illae e Theonis c. 37 et 38, ut modo ad verbum huius doctrina repetatur, modo verba immutentur, excipit tractatus de geometria. cf. cc. 135. 149^a.
- (146) Vat. 139. membr. fol. S. XIII. Plut. Ams.-Stud. p. 153.
- (147^a) Vat. 176. Ptol., Porph. I 1—4, Pappi ὑπόμνημα in harm. I 5 ss., εἰσήγησις in II. Bry.
- (147^b) Vat. 185. Ptolemaeus.
- (148^a) Vat. 186. bomb. 4^o. S. XIV. Plut. Ams.-Stud. 155. teste Tschiedel addo: f. 2. Ptol. 86 Plut. 109 Porph.
- (148^b) 187. Ptol. Porph.
- (148^{c,d}) 188. 189. uterque continent Ptolemaeum.
Vat. 191 v. supra (3) p. XXIV.
- (149^a) Vat. 192. bomb. fol. S. XIV. [Pselli aut Gregori] synopsis. alia (Eucl.), AQ., Theonis c. 33—36, Ptol., Plut., tabulae. — Ad syntagma illud quod Xylander Psello vindicavit hic addit ea, quae Vincent imprimenda curavit e Par. 2448 scilicet ad Xylandri p. 27, 14 hic iungit quae habet Vincent 338: εἰ γὰρ καὶ τοῖς ἀριθμοῖς σύμφωνοις sic. (alia addit Vat. 698.) Aristidis lectiones ediderunt Stud. Amsel 128—152 cum tabula atque in 1. diagrammate (I 7) quamquam exhibet α et ✕ a Ven. omissa ne servat linearum ordines, tamen ab hoc proxime abest. nam habet signum 5^b ⋯ (vulg. ɔ), 6^b ⋯ (vulg. σ), 12^b Ε (vulg. Ε), 24^b λ (vulg. Υ), post hoc signum adest vestigium illius β quod aperit in V et Neapp. alterum diapason. notam 30^a hic habemus ✕ (vlg. Ε), item 42^a et ^b, 30^b, spatium patet post 34^a et ^b. etiam in altero Ari-

stidis diagrammate (I 9), in harmoniarum tabula, concinit (149^a)
 Vat. cum Ven. in signis dor. 7^a C, ion. 6^b < (ubi vulg.
 Ε), phryg. 3^a P, 9^a Λ. Aristidis finem facit scholium
 philosophi alienius. dein alia manus eiusdem saeculi
 inscripsit capita aliqua e Theonis expositione de mus.
 sunt c. 35, 36 (canonis sectio auctore Thrasyllo), 33, 34
 (de analogiis) quae excerpta exstant etiam in codd. 16, 34.
 65, 165. ex hoc autem Vat. apparet legendum esse p. 87, 9.
 Hiller δίγα μὲν διαιροῦσαν et 11 διπλασίαν πληρούσαν
 ἐπὶ τὸ δέκατον. 12 δύον ἀντὶ τὸ μέγεθος ἀφέντης. 16 om. προσ-
 λαμβάνει μέση (diagrammatis reliquias). 88, 1 τριγή. 6 et 7
 quae addit H, non agnoscuntur. 8 κατὰ τὴν μ. 10 ἡ δὲ.
 19 ἔστι δὲ ἡ μὲν νήτη τ. ὁ. 89, 10 ἔστω γὰρ τὸ. 15 ἔξει.
 23 τὰ πάντα. 24 δὲ λ. om. 90, 7 om. δ. 10 et 12 δὲ δ. 17
 ἔστι μὲν ὑπερυπάτη θ πρὸς η, ἐν δὲ ἐπογδόῳ λόγῳ δὲ τοῦ
 τόνου. 19 < om. 21 δὲ pro τῷ. 22 ἀντικεπόνθασι δὲ οἱ
 λόγοι τῶν κινήσεων. || περὶ καταπυκνώσεως. || c. 36 κατα-
 πυκνοῦται. 91, 10 ἀπὸ νήτης. 12 ἀπ' αὐτῆς ὑπερβ. 23 fin.
 αὕτη. 25 ἀπ' αὐτῆς. 92, 1 βαρ. τῆς νήτης. 7 < om. 8 ἡ
 ἔστι καὶ χρωματική . . . δέσυτέρᾳ. 12 καὶ τὸ λ. εἰς . . . μέσων
 ἔσται διεσ. λ. εἰς συμπλ. 19 συμβέβηκεν (cod. add. ai).
 ἀπὸ ταύτης. 93, 4 ὅπ. γὰρ αὐτ. ab ὧδε ἔχει 93, 3 transi-
 tur ad c. 33 περὶ ἀναλογιῶν p. 85, 8. post ὑπερεχομένην οἱ
 supplet ὡς ζ ιβ, γεωμετρικὴν δὲ ut scripsit Bull. 13 ὡς
 et 15 οἷον om., post ιβ add. θ ιβ ιη. 17 διπλ. μὲν. 19 τὰ θ.
 20 τὰ η. 22 τὰ μὲν . . . πρὸς τὰ. 86, 6 τοῦ ἐπ. 13 ἡμίόλια.
 21, 24 γίνονται. 23 τοῖς αὐτά. 24 τοῖς om. 87, 1 καὶ τού-
 των. sequitur diagramma, dein excerpta ex Bacchio
 quae edidit Ruelle in Archives III II 609. inc. Εἴδη συμ-
 ποντιας ἐν τῷ τεκέλῳ συστίματι ζ. his e Beh. 11 enumera-
 ratis pergit διτὶ τοῖς τρόποι φωνῆς (B. 44), e 45 recte
 transscripsit στάσεις. e 46 recte τρόπους. post λύδιος con-
 silium oblitus qui excerptis retinuit πόσσω. dein legitur
 βαρ. δὲ φρύγιος. habet recte τριημιτονίῳ et de dorio recte
 διπλάνῳ, dein μιξολυδίου διὰ τεσσάρων et pariter de tono
 hypolydio. τοῦ δὲ δωρίου recte. post μιξολυδίου τετρα-
 τόνῳ recte dicit τοῦ δὲ ὑποφρυγίου βαρύτερος ὑποδώριος

τόνῳ, τοῦ δὲ ὑπολυδίου διπόνῳ, τοῦ δὲ διωρίου διὰ τεσσάρων, τοῦ δὲ φρυγίου διὰ πέντε, τοῦ δὲ λυδίου τετρατόνῳ (κ. ἡ.) quae omisit Ese. apparetum est diagramma:

hoc excipiunt excerpta e Bacch. 48. 49. dein (ex § 11) δηλοῦσι δὲ φθόγγοι τὰς οὐδην τῶν συμφωνιῶν αὗται:

τὴν μὲν διὰ τεσσάρων Ζ καὶ Φ¹

τὴν δὲ διὰ πέντε Ζ καὶ ΣΣ

τὴν δὲ διὰ πασῶν Ζ καὶ Λ²

τὴν δὲ διὰ πασῶν καὶ διὰ τεσσάρων Ζ καὶ Λ³

τὴν δὲ διὰ πασῶν καὶ διὰ πέντε Ζ καὶ ΛΚ.⁴

ultimam symphoniam omittit librarius, quippe qui iam ad ultima signa dilapsus sit. sequitur Bacch. 12, qualem edidit Ruelle. insunt et Ptolemaei harm. libri ad III 14 ἀνεπιτηρηθέντα διὰ τῶν γενουμένων (qui est finis in Ven. VI 10) et Plutarchus de musica. folia 222—27 minoris formae continent varias tabulas ad rem musicam pertinentes (hormasian puto et quae alia continent codd. n. 16 et 65). — Transscripsit Theonis et Bacchii excerpta Franz, describunt codicem Ams.-Stud. 121. bipertitum dicit ac 192 et 193 numeratum Westphal *Fragmente d. Rh.* (1861) X.

- (149^b) Vat. 194. Theonis arithm. et musica.
- (149^c) V. 195. Alypius.
- (149^d) V. 196. Ptolemaeus.
- V. 198 vide supra p. XXVIII.
- (150) V. 221. ch. fol. S. XVI. Arx., Ptol. cum scholiis, Porphy,

¹ Hanc formam notavit Franz. sed ex iis quae Deiters de Mon. notavit, video etiam digammae reliquias in codicibus existare; signa enim Φ et Φ̄ ita coalescere solent, ut lineae = ad ipsum Φ scribantur (v. Bch. Arg. ann. § 11), hoc et in Mon. Deiters invenit. Ζ quoque ex Ζ et Λ coaluit, ut factum videamus in codd. Bacch.

² Mon. Ζ Λ

³ Mon. ΣΖ

⁴ Mon. ΛΚ

Plut., Theo, Cleonides (sic), Eucl., Gaud., Alyp., Beh., Dion. (150)
 (Ps. Beh.). — E lectionibus quas Franz notavit video eum
 in isagoga congruere cum reliquis qui Cleonidem inscri-
 bunt. eadem manu eum scriptum dicit Studemund (ad Eu-
 clidis finem) et ex eodem archetypo petitum ac (173) Barb.
 canonem autem 13 locis divisum hic habet, Bb. omittere
 videtur. omissis iis quae B¹ habuerat emendata exhibet
 185, 9. 200, 4. armis ornatus est Pauli III pontf. — in-
 spexit Bormann.

Vat. 671. bomb. S. XIV exhibet Ps.-Euclidis isagogen (151)
 nomine Pappi inscriptam. dubito huncne viderit Posse-
 vinus, qui Pappo illum libellum vindicabat (v. infra p. 171
 et Montefalconi biblioth. biblth. II p. 11^b), an habuerit
 illum, quem index Rehdigeranus (infra p. LXXV ann.) signat
 180. ex hoc puto illos, quos ad n. 118 nominavi, isagogen
 sumpsisse, nisi forte usi sint (187) Marc. 512.

Vat. 698 [Pselli vel Gregori] syntagma de mathematicis (152)
 scientiis, cuius lectiones Franz conscripsit ad textum hau-
 stum e Vat. 111. iungit autem hic V ad Xylandri *τετρά-*
γωνού p. 27, 3 et ad *ἀράλογον* 28, 25 alia quaedam, idem
 post 29, 23 inserit quae legis apud Vincentium 340 τὰ
μὲν οὖν ἴμμεσα, etiam locum Vincenti 342 *ἰστέον* δὲ
ῶς ἐπὶ μὲν τῆς τάσεως hic habet post 30, 23 Xyl. denique
 exitum illius syntagmatis sequitur longior expositio: *ἰστέον*
δὲ ὡς ἡ δίστις λόγον ἔχει ἐπιτριπτοστρεψύτερον de inter-
 vallorum rationibus (96 : 108 : 121 : 128). inde transitur
 ad geometriam. cf. nostrum 149^a.

Vat. 1013. bomb. S. XIII. fol. Plut. Ams.-Stud. 153. (153)

Vat. 1033. ch. 8⁹. S. XVI. sub titulo *εἰσαγωγὴ ἀριθ-*
μηκῆς εὐκλείδου hic habet scholium illud *Ἀνταρις δὲ τις*
φθόγγων (p. 207, 10) usque ad *πραγματείας*. sequitur Eu-
 clidis sectio. hic librarius profecto e (2) M aut e (3) V fol.
 295 titulum cum iis quae in Marc. intrusa erant trans-
 scripsit.

Vat. 1086. Bryennius. (154^b)

Vat. 1144. [Pselli aut Gregori] synopsis quattuor (155)
 mathematicarum scientiarum. cf. 106. 165. 189 al.

(156) Vat. 1341. bomb. 8°. S. XIV—XV. hic codex cum apud Nolhac, *Bibliothèque de Fulvius Orsinus* [Paris 1887] p. 125 et 337 dicatur esse Orsini illius n. 34 et exhibere Aristotelis topica, Aphthonum de musica(?), Nicetae Heracleensis varia, — dubitans ego an Studemund in numero codicis erraverit, a Tschiedelio quaesivi, contine-retne hic illa quae St. invenit. ac continere Tsch. affirmavit probavitque aliud quod suspicatus eram. Fulvi enim Orsini fuit ille codex, e quo Possevinus in Bibliotheca selecta Euclidis isagogen latine vertit et amplificavit¹ (v. infra p. 175), iam hic 1341 quia (fol. 177^r) ad 179,⁹ adscriptum habet περὶ φθόγγου καὶ τῶν λοιπῶν et 185,¹⁵ inserit προσλαμβανόμενος μὲν οὖν εἴδηται, se ipso usum esse Possevinum ostendit. cum M eum agere video in 179,⁸ τόνου etiam omittere cum illo 206, c μερῶν et q. s., in minutis saepe discrepat. de natura eius et dignitate iudicare difficile est, quia Stud. nihil eum valere ratus initium et exitum comparare satis habuit. optimae tamen notae id mihi videtur, quod 207,⁷ isagoges facit finem (cf. c. 56). supplementa quidem illa Possevini noli aestimare magni; nam cum forma παράμεσος ibi legatur ab Aristoxeneis aliena et δύσφωνα (quod AQ de sonis dicit) perverse referatur ad intervalla, intellegis esse futile. eadem exhibit (55) cod. Vulcani, fortasse et (149) Par., qui qua ratione exagogen finiant me nescire admodum doleo.

¹ Possevinus textum auget p. 185, 15 ex AQ p. 10, 6, p. 187, 2 addit quae habet de σπίσσῳ Bryennius 384, 23 mixta ex AQ 12, 2 et Arx. 24, 11. ibidem discernit consona dissona partia cum AQ 12, 18—13, 7. p. 187, 18 addit τοιημετότορος et quae dedi in varia lectione. p. 189, 6 auget ex AQ 13, 20. p. 190, 11 ex AQ 14, 32. p. 207, 7 habet ἡ μελοπειὰ (sic) ἐστὶ δύναμις κατασκευαστικὴ μέλοντος (cum AQ 28, 29), μέλος δὲ πλοκὴ φθόγγων ἀρμοῖον ὁξέτητοι καὶ βαρύτητοι (AQ 28, 27), pergit cum AQ 28, 20 pro eius 29, 26 tamen scribit πεττεῖα δὲ ἡ ἡν̄τες τόνου πολλάκις γινομένη πλήξις (ex ipsa isag. 207, 4 cum Bry. 503, 4) καὶ ἡ γινόσκομεν. post παραστατικὴ 29, 22 pergit (cum Bacchis 302, 22 et Bry. 503, 9): τοιηδὲ ἐστιν ἡ ἐπὶ πλείστον γρόνον πονῆι κατὰ μίαν γινομένη προφορά, ὅταν — μελωδῶνται. finitur 30, 23 διαρθροῦτο.

Vat. 1346 (Orsini 33). ch. continet post Aristarchum (157^a) harmonica Ps.-Euclidis. Nolhae, *B. de F. O.* p. 187 (337).

Vat. 1364 (Ors. 45). S. XVI. Bry., AQ., Bacch., Dion. (157^b) (Ps.-Beh.), hymni, Porph. univ., Hero pneum. — AQ. transcriptus e (149^a) V 192, sed est pessimae notae. Ams-Stud. 123.

Vat. 1374 (Ors. 43). S. XV—XVI (Carteromachi). (158^a) Nicephorus Greg. technol. gramm., Plutarchus. Ams.-St. 155.

Vat. 1719. Athanasi interrogatio. Pediasimi arithm. (158^b) et mus. hunc refert 35 in codd. Lollianis Batifol in *Mélanges d'archéol. et d'hist.* IX (1889) p. 35.

Vat. 1772 (Loll. 88, olim 61). AQ., Bry., Bacch., (158^c) Nicom. ib. 42.

Vat.¹ 1800 (Loll. 116, ol. 88). Porph., Bry. ib. 46. (158^d)

Vat. Urbinas 77. ch. S. XVI. continet 1. Ps.-Eucl., (159)
2. Eucl., 3. 4. Arx. harm. et rhythm., 5. 6. Ptol. cum

¹ Exstant autem bibliothecae Vaticanæ veteres quidam catalogi. horum unum qui temporibus Sixti IV conscriptus et circa annum 1568 per Rehdigerum Vratislaviam allatus esse videtur, Fr. Haase imprimendum curavit in Serapeo XII (1851) inde a p. 129. ibi fuerunt: 57. Boetium graece vertit Planudes. 124. Astronomi. Gaud. Arx. Al. Ptol. 130. Astr., Ptol. 156. (Ptol.) Bry. Ptol. Porph. in I 1—4. 165. Cleomedes. (Nic.) Ptol. 171. (Nic.) Ptol. (Eucl.) 177. (comm. in Pt.) Ptol. 180. Cleon. Gaud. Theo cum Pappi isagoga. Ptol. 200. (Eucl.) AQ. scholia in arithm. II, utilia ad Plat psychogonium, canonis sectio. Ptol. Plut. (204. Rhacendytæ synopsis.) 421. (Ptol.) Bry. Porph. in I 1—4. 433. (Joannes in Nic. ar.) Porph. Nicomachi capita. 443. Ptol. Plut. 552. (*Αχιετικὴ φρέσκη ἐποίησις*. synopticum syntagma philosophiae.) [Pselli vel Gregorii] de arithm. musica, geometr. — Uncinis nomina Ptol. vel Nic. inclusi, ubi aliud opus codex continet non harmonicum. — Publicatus autem est corundem librorum elenches etiam in Mäntz et Fabre, *Bibliothèque du Vatican au XV siècle* (1887). ibi insunt p. 235 in astrologis: cod. chart. musica Ptolomei et Briennii, alter cod. chart. musica Ptolomei et Nicom. arithm., tertius continet Ptol., quartus (chart.) Ptol. Nic. arithm. Eucl. geom. accedit p. 236: chart. Nicom. Bry. — quorum codicum miror vix unum vel alterum (Ptol. aut Plut.) apparuisse in iis quos supra enumeravi, qui vero plura continuerint, omnes intere.

- (159) Porph., 7. Nicom. I, 8. Macrobi somn. II 1, 8—25 graece versum a Planude, 9. Barlaami iudicium de ultimis Ptol. capp. (ed. Franz), 10. Theonem de mus. 1—12 (p. 46 —57, 6), 11 Papp. (Cleon.), 12. Aristidem, 13. Bacchium, 14. Dion., 15. hymnos, 16. Anonymos, 17. Alypium, 18. Gaudentium, 19. Theonem integrum. — Hunc multa petivisse e Vat. 191 putabat Studemund (Amsel 127, 128) et concedo inde haustum esse Arx. habet autem Zosimi subscriptum, quod abest ab illo Vat. ac partes doctrinæ hausisse videtur e libris Neapolitanis. nam quae habet n. 7—9, ea coniuncta vides in (77) N 3, libelli 13—16 coniuncti sunt in (78) N 4, quocum etiam signorum musicorum pars congruit.
- (160) Vat. Pal. 53. ch. fol. S. XVI. Hermetis Trism. opuse. XVIII. Euseb., Theo Sm. (arithm. et mus.), al. Stevenson, Codd. msc. Pal. (1885) p. 27.
- (161) Vat. Pal. 60. ch. fol. S. XVI. Ptol. cum schol. mg. in priores libros. Porphyri commentarii capp. 96 (sic). Heronis pneumatica II et I. Stev. 31.
- (162) Vat. Pal. 62. S. XVI. alia et Pselli psychogonia. Stev. 31.
- (163) Vat. Pal. 95, bomb. 8°. S. XIII. litteris minutissimis scriptus. continet Ptolemaeum, (libro III deest finis capit. II [sic] et integrum e. XIII). al. Stev. 48.
- (164) Vat. Pal. 129. ch. 8°. S. XV. Excerpta e . . . Nicom. (Haase p. 208. Wilken p. 279.) Stev. 61.
- (165) Vat. Pal. 281. membr. fol. S. XI (Nicolaus scr. 1040). (Pselli aut Gregori) compendia de philos. arithm. mus. al. in fol. 173 ή κοινή δημοσία ή ἀπό τῆς μουσικῆς μεταβληθεῖσα (quam habes infra p. 421). Canonis sectio Thrasylli (Theo 35) canonis tabula de condensatione (Theo 36). de analogiis (Theo 33). eadem fere continent codices quos numeravi 16, 34, 65, 149^a, 171^a. imaginem scripturæ exhibit Wattenbach *Anleitung zur gr. Palaeographie* (1863) tab. 2. 3. cf. Haase 286. Wilken 282. Stev. 157.

Vat. Pal. 303. ch. fol. S. XVI. Theo ar. et mus. (166)
Stev. 171.

Vat. Pal. 389. chart. fol. S. XVI. Ptol. Porph. hypo- (167)
thesis in I, hypomnema in II. (des. *ἡ τοῦ ἀριστούρου γένους*
μελώδησις). Stev. 250.

V. P. 390. ch. f. S. XVI. Ptol. I. Stev. 251. (168)

V. P. 392. ch. f. S. XVI. AQ. (supplevit partem (169)
A. Darmar. 1564). lemmata π. δυθμῶν, π. ποδῶν sim.
Stev. ib. Jahn XLIX.

Vat. Reginensis 94. ch. fol. S. XVI. ult. pars (latina) (170)
scripta a De Sanctis. — Juliani Antiochicus, al. Alypius.
Nicom. I et II. Heronis Pneum. libri II. Ps.-Eucl. (in
mg. supplentur verba omissa.) Euclidis sectio cum sche-
matis (Zosimi subscriptio). Arx. — Stevenson, Bibl^{ae} Vat^{ae}
codices (1888) p. 69.

Vat. Reg. 108. ch. fol. S. XVI. (Pselli) de anima opi- (171^a)
niones. Anonymi Ορμασία, Κανόνος κατατομή, πῶς δεῖ
καταλαβίσθαι quae habet (34) Laur. suppl. 64 et fortasse
(149^a. 165.) Vatt.

Vat. Reg. 169. ch. 8°. S. XV. Ps.-Eucl., Eucl. nitide (171^b)
scriptus titulo aureo. olim Hospitalis cancellarii (donaverat
Convers 1587), dein Petavii. Stev. 115.

Barberinus II 78. ch. f. S. XVI. Ptol. cum scholiis (172)
marg. exitus III 16 πάντας ἐπισφαλεῖς.

Barberinus II 86 (olim 270). ch. fol. min. e S. XVI n.
parte priore, hunc excepto Nicomacho¹ signavi B. con- (173)
tinet: f. 1 Arx., 49 Ptol., 195 Porph., 271 Plut., 295
Theonis mus. 1—12, 300 Pappum, 311 Cleonidem, 318
Euclidem, 330 AQ., 411 Bacch., 423 Alypium, 438 Gaud.,
451 Anon.

Hic librorum thesaurus ab uno librario confectus est,
qui elegantissime scripsit eadem fere ratione, ac qui Neap. 2

¹ In Nicomacho B significat cod. Bernensem. in Cleonidis
isagogia noli confundere lectiones huius cod. fol. 300 (Pappi)
quas publicavi, cum altera recensione (nom. Cleonidis) quam
imprimendam non curavi.

n. extrema folia exaravit. conflatus autem esse videtur ex (173) archetypis diversis. Aristoxenum quidem e duobus vel pluribus fontibus petitum putat Marquard XXV—XXVIII, ut principia sive archai (*πρὸ τῶν ἀρχ. στοιχ.*) concinuant cum (36) Ricc. et U et iis quae in M postea intrusa essent, ipsa autem elementa hausta sint e Vat. 191. — Ptolemaei doctrina permultis scholiis ornata est, quorum pars inscripta est inter ipsas lineas (*Οὐρας ἀρμονικῆς*. dein super δύναμις: Εξις, super δέξι: δέσυτάτων καὶ βαρυτάτων τάσει ἐν μουσικῇ καλεῖν εἰώθασιν, postea δρος ψόφου. super πλησσομένου: οὐ ψυχρότης ή θερμότης, ἀλλὰ πληξις φωνητική δηλαδή), pars in margine, ut ἀκοή ὅλη πάθος

λόγος εἶδος αἴτιον. aliud scholion in media pagina prima sub ipsa doctrina inscriptum incipit: Καὶ τὸ παρὸν βιβλίον διωρθώσατο καὶ ἀνεπλήρωσε καὶ ἡρμήνευσεν ὁ φιλόσοφος Νικήφορος ὁ Γρηγορᾶς. ὁ γὰρ μακρὸς χρόνος ταῦλων γραφίων γερσίν ής διαδοχὴν τῆς βίβλου χρησάμενος τὰ μὲν ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς εἰς τὸ σφραγέρον μετήνεγκε, τὰ δὲ ἀμαθῶς διακόψας ἐκ μέσου πεποίηκεν. falsa igitur et perdisita se restitutrum promittit Gregoras. in tertia demum paginae parte interpretationes inscriptae sunt: *Tῶν ἐν τοῖς ψόφοις εἰπεν καὶ οὐχὶ ἐν ταῖς φωναῖς κτλ.* et ad ἀρμονίας· *Μή εἴναι ἀρμονίας ποιητικὴν τὴν αἴσθησιν ἀλλὰ τοῦ ἡρμοσμένου.* scholiorum etiam thesaurus huc collatus esse videtur plenissimus. cf. Bb. II 94 et Mon. 200). — Ad Plutarchi verba emendanda haud multum Studemund putavit hunc valere (Amsel 155), quamquam plures codices librarius consulexisse. — E Theonis c. 12 transit ad isagogen, quam vindicat Pappo (v. p. 171 et c. 118). hanc partem a Stud. non excussam Franz summa diligentia transscripsit, et Parisini propinquai lectiones cum adhibere posses e Crameris anedotis, Hamburgensis autem forma a Kiesslingio enotata mihi videretur inferior¹, specimen huius familiae petivi ex Barb. patrem quidem huins ordinis putaveris

¹ H omittit 183, 9—ii.

Neapolitanum 2, qui quae in mg. adscripsit, ea B habet n:
in contextn 184, 6. 186, 16. (Euclide quidem et Gau- (173)
dento collatis hoc non confirmatur, ut de Vat. 671
potius aut Marc. 512 videatur cogitandum.) Parisino
cum hic plus habeat 194, 4 (*ἐπὶ ὑπ. μεσ.* om. ille),
filius eius putari non potest. — Venimus ad isagogae
alteram recensionem, quam hic una cum canonis sectione
vindicat Cleonidi. hoc nomen quia B inscripsit, et quia
sectionis titulum habet *προφθόγγων* (quem minio in mg.
adscriptum habet N, — om. Par.), et quia omnes paginas
usque ad sectionis finem inscripsit *Κλεονείδου εἰσαγωγής*,
quovis pignore contendas haec sumpta esse ex Neapolitano
Vallae. accedit parium lectionum magnus numerus, *π.*
εὐστήματος, *π. τόνον* iusto ordine servato, *γένει* 182, 4,
om. 185, 7—9, *τραχυνθῆναι* 188, 2, aberrant a *ζεώματος*
189, 16, *διστάσιο* 21, *καὶ λάστιος καὶ* ὅτι ὁ βαρτ. perverso
loco insertum 204, 5, ac similiter in canonis sectione οὐδὲ
148, *τυγχάνειν* 149, 4, *προθίσαι* 5, *τὸ β* 150, 6. et —
quod maius est — conspirant in bonis illis diagrammatiſ,
quae in textum recepi. et quod 181, 5 B cum Par. 2535
recepit in lineam quae N habet in mg. (*βαρύτης μέν* ἐστι
praemissum illi *δεύτης*), id maximum dixeris familiae et
necessitudinis argumentum. tamen dubito liceatne B dicere
Neapolitani esse filium. nam quae ad Par. 2535 attuli
de fig. 6 et 8 mendis et de omissa fig. 9, ea contra N
auctoritatem apertius pugnant, quam ut patrem hunc dicere
audeam. et diagrammatum loci atque ordo cum in hoc
B melius servati sint quam in P, minus etiam hunc ex
N repetero possumus.¹ restat ut fratres vel consobrinos
esse censeamus. et B sitne e P. 2535 transscriptus si
quis quaerat, hoc quoque negandum videtur. obstat enim
sectionis titulus. *π. φθόγγων*, obstat *τυγχάνει* 149, 4 in

¹ Cf. etiam *ἡμιολίατ* in B 191, 1 quod sero videtur in N
ita scriptum (N¹ *ὁμιολίατ*), et *ἱππεῖς ἡ ταξίς* 195, 6 (*προὶ ἀξις* N),
ἐξάροι 195, 12 (N perispom.). sin vero B antiquiorem putu-
veris et hunc dixeris patrem Neapolitani, scito deesse in B
fig. 18, adesse in N.

B. P. om. ille ἡμίόλιος ὁ δὲ δὲ 154, 18. ne Par. quidem ex B (173) videtur ortus esse; nam B omittit ἐν 149, 22, et habet ἔγενήσθω 150, 5.

Cleonidis textus postea ad fidem Vaticani 191 vel simillimi cuiusdam exemplaris correctus est. omnia enim quae ibi omittuntur, hic vides rubro colore deleta, quae aliter ibi leguntur, eodem hic colore mutata. veluti 183, 26 παρουπάτη μέσων in B¹ omissum scribitur in marg. 184, 1 ἐναρμόνιος add. in textu, item l. 5 et 9, deinde (ut taceam de loco intricatissimo 184, 15) 185, 7 ἐναρμόνιος, 8 παρανήτη διεξ. χώρη, παρανήτη διεξ. διάτονος linea rubra subducta, 185, 18 δύος om., corr. εἰσι, 25 τούτων add. mg., 186, 11 loco τῷτην: τῶν. etiam canonis sectio ad Vaticani fidem emendata videtur his locis: 149, 19. 151, 9. 152, 1. 156, 7.

In Aristidis arte primum diagramma cum duos signorum ordines bene servaverit, tertium habeat confusum ordinem et turbatum, e Ven. VI 10 haec transscripta putaveris¹, et in huius diagrammati locum cum B substituat alterum ad U(eneti 322) exemplar expressum²: Parisini 2532 recordaberis, qui eadem ratione duas diagrammati formas coniungit. verborum tamen contextus quem novimus e Ams.-Stud. p. 128, a Ven. longe recepit, ut

p. 1, 12 Ven. habet παλαιῶν φιλοσόφων, om. φιλ. B,

1, 13	μάθημα V,	μάθησιν B,
1, 23	ἐπιτυχόντων V,	ἐπιτυχόντων ἦν B,
2, 2	τῆς τέχνης κάκτινο,	κάκτινο τῆς τέχνης B,

19, 34 post ἴμιτον V errat ad 20, 1 B habet omnia.

sed haec quoque Barberini pars ad alterius exemplaris lectiones correcta est, sicuti multis locis apparent, praincipue ex illo οὐκ ἤντινος 16, 8 M. concinunt autem et

¹ Desunt α et crux illa. notae 11^b 12^a 12^b 24^b pares sunt Venetiano. 19^a similis γ, adest β ante n. 26.

² Ταῦτα ἀντιγραφάντας οὐκ εἶχε τὸ B (ante 26). sed incipit ab α et cruce habetque 5^b θ et 6^b ε cf Bellermann Tonleitern tab. 5

priores lectiones et verba emendata cum Hamb.¹ — In (173) Bacchio item semper concinunt B et Hamb., archetypus est Par. 2532. — Alypium in Meibomi usum contulit Leo Allatius. Studemund quoque partem (ad p. 14) ex-
eussit, nec tamen multa invenit vel gravia quae differant. — In Gaudentio cum B habeat tria illa diagrammata, propinquum iterum se nuncupat codicem Neap. 2 et Hamb. 36. concinunt enim in τὸ (om. αὐ) 328, 19, τάσις 329, 8, λέγει τ' 330, 3, δὲ εστις 331, 11 et conspirant in notis musicis atque in diagrammatis, ut pro certo demonstrasse tibi videaris hunc e codice Vallae esse transcriptum. at hic quoque impidentes occurrunt duo loci; nam 347, 7 in N patet lacuna in B expleta, et 353, 21 N om. παθετικόν scri-
ptum in B! et Hamburgensem cod. recentissimum facile quis putaverit e B transcriptum, sed ne hoc quidem con-
cedi potest. abhorrent enim nonnumquam illius priores lectiones ab hoc exemplo, correcta autem quae ibi sunt, ea ad B quadrant tantum non omnia. —

Quae cum ita sint, fontibus usum hunc esse appareat plurimis, quorum vix unum vel alterum novimus. — Fuit olim Marelli de S. Cruce, cuius arma continet. — Ipse inspexi, contulit maiorem partem Studemund.

Barb. II 94. chart. fol. insunt Ptol. alia.

(174)

In Collegio Romano olim exstabat codex anni 1400. inerat AQ., Ptol., Porph., Bry., Plut., Eucl., Arx., Al., Gaud., Nie. II. nunc non invenitur, in Victoris Eman. bibl. frustra quaesivi. .

Farnesianum cod. ne cum Jahnio XLIX Romae quae-
ras, vide supra n. 78 et infra p. 456.

Tanrinorum Augustae in cod. 103 bibl. Athenaei (175)
exstare dicuntur Bryenni libri I et II. (Cat. p. 193. Fabri-
cius BG. III 635 Harl.)

¹ Binas lectiones aequales habent BH in AQ 4, 9, 5, 4, 18, 6, 22, 7, 9, 21, 10, 21, 11, 22, 12, 22, sed 8, 11 ubi B omittit παθετικό-παθετικό H omnia bene exhibet, ut filius illius dici non possit.